

Lietuvos TSR

Литовская ССР

ALSTYBĖS SAUGUMO
KOMITETASКОМИТЕТ
ГОС. БЕЗОПАСНОСТИ
при СОВЕТЕ МИНИСТРОВ
Литовской ССРprie Lietuvos TSR
MINISTRŲ TARYBOS

С Е К Р Е Т Н О
Особый Сектор
Прокуратуры Литовской ССР
9 VII 1971
464с. 2

СЕКРЕТНО

Экз. № I

55

9 ИЮЛЯ 1971 г.

№ 5/5767

Vilnius — г. Вильнюс

ПРОКУРОРУ ЛИТОВСКОЙ ССР ГОСУДАРСТВЕННОМУ
СОВЕТНИКУ ЮСТИЦИИ II КЛАССА

тов. КАЙРЯЛИСУ А.К.

гор. Вильнюс

26 апреля 1971 года из отдела внутренних дел Ленинско-
го РИК гор. Вильнюс нами были получены рукописные материалы,
изъятые во время обыска у гражданина —

Якас Йонаса Юзо, 1923 года рождения,
уроженца дер. Каменай Кедайнского района,
из крестьян, литовца, гражданина СССР,
исключенного из рядов КПСС, с высшим об-
разованием, работающего старшим инженером
Республиканского института проектирования
водного хозяйства, проживающего в городе
Вильнюсе

Рукописные материалы Якаса Й.Ю. мемуарного характера
содержат клеветнические измышления и националистические суж-
дения. В воспоминаниях он излагает свое несогласие и враж-
дебность к коммунистической партии, критикует демократический
централизм КПСС, высмеивает выборную систему в СССР, выража-
ет ненависть к другим национальностям.

По имеющимся у нас оперативным данным Якас Й.Ю. свои
рукописи намерен был переправить за границу для их публикации.

КГБ при СМ Литовской ССР считает, что действия Якаса
Й.Ю. содержат признаки ст. 199' УК Литовской ССР.

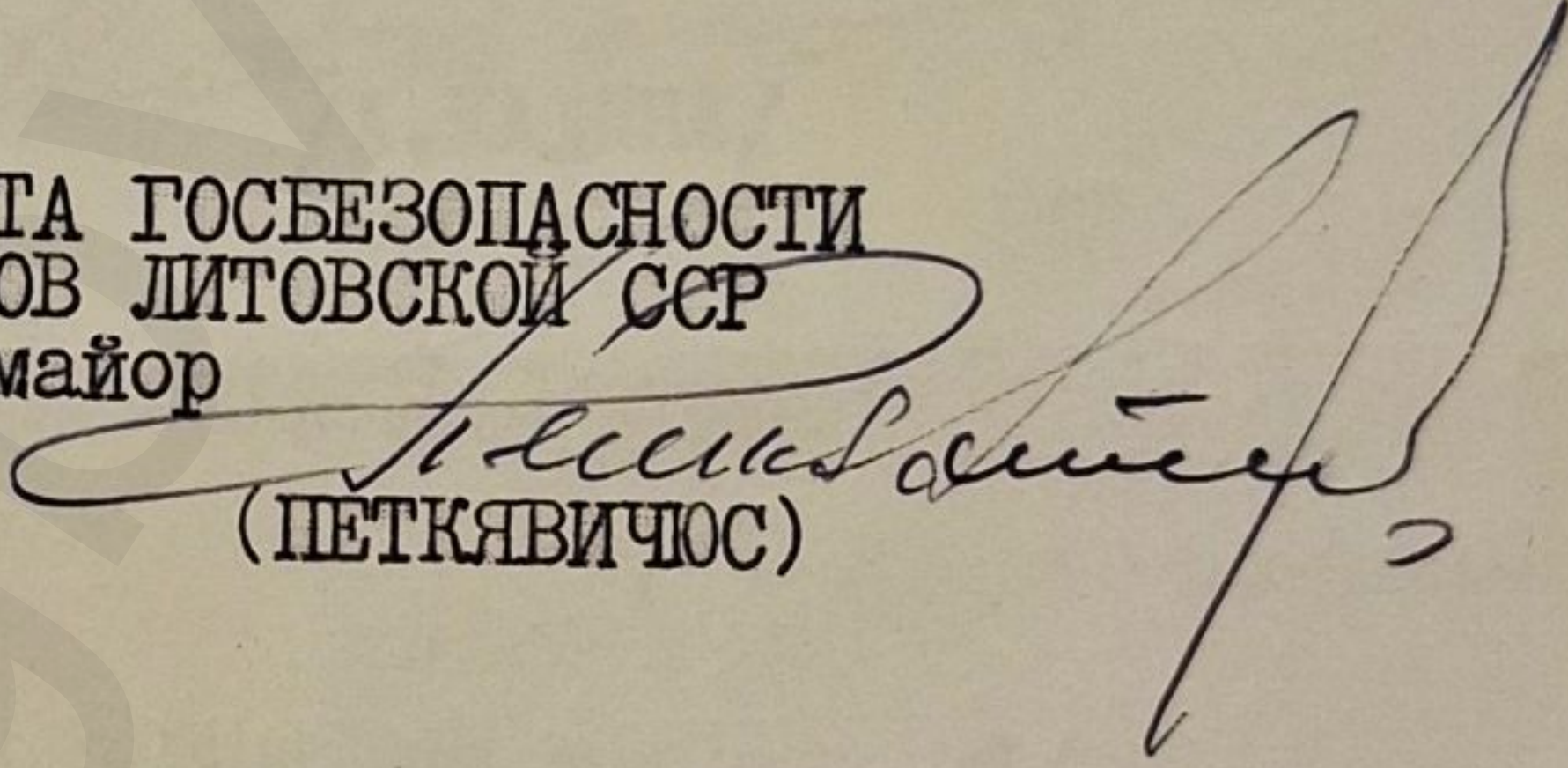
В сентябре 1964 года по решению общего партийного соб-
рания первичной партийной организации Министерства сельского
хозяйства Литовской ССР за скрывание: уклонение от мобилизации
в Советскую Армию (1944 г.), связь с националистическим под-
польем, судимость (1948 г.), неправильное поведение и неиск-
ренность перед партийной организацией во время проверки, а
также использование служебного положения в личных целях —

Якас Йонас Юзо исключен из членов КПСС, а приказом министра сельского хозяйства Литовской ССР от 7 сентября 1964 года снят с должности заместителя начальника Управления Министерства сельского хозяйства.

Направляем воспоминания Якаса Йонаса Юзо на Ваше решение.

Приложение: Воспоминания на 387 листах и другие материалы на 13 листах при нашем вх. № 5/3586.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ КОМИТЕТА ГОСБЕЗОПАСНОСТИ
ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ ЛИТОВСКОЙ ССР
генерал-майор

(ПЕТКЯВИЧЮС)

40

N U T A R I M A S

(atsisakyti kelti baudžiamąją bylą)

Vilnius

1971 m. rugpiūčio 21 d.

L.e. Lietuvos TSR prokuroro pareigas 3-os klasės valstybinis justicijos patarėjas F. Archipovas susipažinęs su gauta iš Valstybės saugumo komiteto prie LTSR Ministrų Tarybos medžiaga apie pil. J. Jaką,

n u s t a č i a u :

Vilniaus miesto Lenino rajono DŽDT Vykdomojo komiteto Vidaus reikalų skyriaus darbuotojai, 1971 m. balandžio 21 d. kratos metu pas -

- pil. Joną Jaką, Juozo s. gim. 1923 m., nepartinį, turintį aukštąjį išsilavinimą, Respublikinio vandens ūkio projektavimo instituto vyr. inžinierių, gyv. Vilniuje

paėmė pastarojo 749 lopus memuarinio pobūdžio rankraščių ir perdavė juos VS K-tui prie LTSR MT.

VS K-tas, persiųsdamas Lietuvos TSR prokuratūrai visą, J. Jaką liečiančią medžiagą, išreiškė nuomonę, jog J. Jako veiksmuose yra nusikaltimo, numatyto LTSR BK 199¹ str. požymiai.

Paminėtuose memuaruose J. Jakas neteisingai iš antitarybinių, nacionalistinių pozicijų vertina bei nušviečia eilę istorinių ~~įvykių~~ lietuvių tautos gyvenimo įvykių, šmeižikiškai aprašo priemones, atkuriant Tarybų valdžią Lietuvoje, juodina bei išjuokia tarybinių darbuotojų bei aktyvistų veiklą.

Savo paaiškinimuose J. Jakas nurodo, kad šiuos memuarus jis pradėjęs rašyti 1965 m., po to, kai 1964 m. jį, jo nuomone, neteisingai pašalino iš TSKP ir atleido iš atsakingų pareigų LTSR

Žemės ūkio ministerijoje. Galvojęs tuos memuarus pateikti partiniams organams. Vėliau šią savo nuomonę pakeitęs ir norėjęs rankraštį sunaikinti, bet – neprisiruošęs.

Iš piliečių Samsonovo, Kemešio, Jasukaičio paaiškinimų matosi, kad jie J.Jako memuarų neskaitė, o tik girdėję, kad jis ką-tai rašo.

Pats J.Jakas tvirtina, jog rankraščio apie 30 lapų atsitiktinai perskaičiusi jo žmona, o be to rankraščio korektūrą daręs pil. K.Zupka. Kitų duomenų, nuneigiančių šiuos J.Jako paaiškinimus nėra.

Tokiu būdu nenustatyta, jog pil.J.Jakas rašęs paminėtus memuarus, turėdamas tikslą panaudoti juos skleidimui žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, todėl J.Jako veiksmuose nėra nusikaltimo numatyto LTSR BK 199¹ str. sudėties.

Vadovaudamasis LTSR BPK 5 str. 2 p., 128 ir 131 str.str.,

n u t a r i a u :

1. Atsisakyti pil. J.Jakui kelti baudžiamąją bylą pagal LTSR BK 199¹ str.
2. Pil. Jako memuarų rankraštį grąžinti VS K-to prie LTSR MT nuožiūrai.
3. Šio nutarimo nuorašą pasiųsti VS K-tui prie LTSR MT.

E.LIETUVOS TSR PROKURORO P.
3 KLASĖS VALSTYBINIS JUSTICIJOS
PATARĖJAS

(F.Archipovas)